
علامہ سید مرتضیٰ عسکری

مقتل الحسین علیہ السلام

تنظیم: محمد رئیسی

www.ketab.ir

نام کتاب: مقتل الامام الحسين عليه السلام
 مؤلف: علامه سید مرتضیٰ عسکری
 تنظیم و اضافہ: سید مرتضیٰ عسکری
 ناشر: انتشارات علامہ عسکری
 قیمت چاپ: ۱۲۹۱
 شمارگان: ۱۲۹۱
 چاپ: ۱۲۹۱

عسکری، سیدمرتضی، ۱۲۹۲ - ۱۲۸۶.
 مقتلالحسین علیه السلام / سیدمرتضی عسکری؛ تنظیم محمد رئیس؛
 تحقیق موسسه علمی فرهنگی علامہ عسکری.
 قم: انتشارات علامہ عسکری، ۱۳۹۱.
 ص. ۲۵۱
 فروست: مجموعه آثار علامہ عسکری؛ ۱۲.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۹۷-۱۲-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فہیا
 کتابنامہ بہ صورت زیرنویس.
 حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴- ۶۱ق، واقعہ کربلا، ۶۱ق.
 رئیس، محمد، ۱۳۵۸ -
 موسسه علمی فرهنگی علامہ عسکری
 BP۴۱/۵/ع۵م۷۳ ۱۳۹۱
 ۲۹۷/۹۵۲۴
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۱۹۰۷۴

تهران، خیابان نیاروان
 خیابان شهید مدنی
 کوی نواب قاضانی
 دفتر ۱۲
 تلفن: ۲۷۲۲۷۰۰
 قم خیابان صفائیه
 نبش کوچه معشای
 ساختمان بعثت
 طبقه سوم
 تلفن: ۳۷۷۵۲۸۵
 پیامک:
 ۳۰۰۰ ۵۳ ۳۹

فهرست:

۱۷	۱ - اوضاع اجتماعی عرب پیش از اسلام.....
۱۸	داستان زید بن حارثه.....
۱۸	۲ - اوضاع اجتماعی مسلمانان پیش از قیام امام حسین علیه السلام.....
۱۸	سیمای برخی از صحابه در قرآن کریم.....
۳۷	دو دستگی اُمت.....
۳۰	نتیجه اقدامات معاویه.....
۳۱	سیمای یزید بن معاویه.....
۳۱	یزید از دید «زیاد بن ابیه».....
۴۱	۱ - روایت «رأس الجالات».....
۴۱	۲ - روایت «کعب».....
۴۲	۳ - حدیث «اسماء بنت عمیس».....
۴۲	۴ - حدیث «أم الفضل».....
۴۳	۵ - حدیث مقتل خوارزمی.....
۴۴	۶ - روایت «زینب بنت جحش».....
۴۵	۷ - حدیث «أنس بن مالک».....
۴۶	۸ - حدیث «ابو امامه».....
۴۷	۹ - روایت «أم سلمه».....
۴۷	نخست - از قول «عبد الله بن وهب بن زعمه».....
۴۷	دوم - از قول «صالح بن أرید».....
۴۸	سوم - از قول «مطلب ابن عبد الله بن حنطب».....
۴۸	چهارم - از قول «شقیق بن سلمه».....
۴۹	پنجم - از قول «سعید بن ابی هند».....
۴۹	ششم - از قول «شهر بن حوشب».....
۵۰	هفتم - از قول «داود».....
۵۰	۱۰ - روایات «عایشه».....
۵۲	۱۱ - روایت «معاذ بن جبل».....

- ۱۲ - روایت «سعید بن جمهان» ۵۳
- ۱۳ - روایت «ابن عباس» ۵۳
- ۱۴ - روایات «امام علی علیه السلام» ۵۴
- وصیت امام حسین علیه السلام ۷۲
- حرکت امام حسین علیه السلام به سوی مکه ۷۳
- فرستادن مسلم بن عقیل به کوفه ۷۵
- حرکت امام علیه السلام به سوی عراق ۷۸
- گفتگوی امام علیه السلام با ابن عباس ۷۹
- نامه امام علیه السلام به بنی هاشم ۸۰
- گفتگوی امام علیه السلام با برادرش محمد بن حنفیه ۸۰
- حرکت امام از مدینه و مانعان عاملان حکومت ۸۱
- گفتگوی امام علیه السلام با عبد الله بن عمر ۸۱
- نامه عمره دخت عبد الرحمن ۸۲
- گفتگوی امام علیه السلام با عبد الله بن عمر ۸۲
- توجه امام علیه السلام به سوی عراق و خطبه آن حضرت ۸۳
- نکته ۸۴
- دستورات خلیفه یزید ۸۴
- امام علیه السلام و فرزندی ۸۴
- امام علیه السلام و عبد الله بن مطیع ۸۵
- کسی که می‌پنداشت سلاح بر حسین کارگر نیست ۸۶
- امام علیه السلام و زهیر بن قین ۸۶
- دریافت خبر کشته شدن مسلم و هانی ۸۷
- فرستادگان ابن اشعث و ابن سعد ۸۸
- امام علیه السلام همراهانش را از شهادت مسلم و هانی آگاه می‌کند ۸۸
- مردی از بنی عکرمه ۸۹
- بیم دهنده‌ای دیگر ۹۰

۹۱	برخورد امام علیه السلام با حرّ
۹۹	آب برداری مجدد
۱۰۵	ورود عمر بن سعد به کربلا
۱۰۷	عمر سعد استفتار می‌کند
۱۰۸	مکاتبه عمر سعد و ابن زیاد
۱۰۸	ابن زیاد فراخوان عام می‌دهد
۱۱۰	بستن آب به روی عترت رسول خدا
۱۱۱	درگیری بر سر آب
۱۱۱	امام علیه السلام پیش از جنگ اتمام حجت می‌کند
۱۱۳	ابن زیاد مانع بازگشت امام علیه السلام می‌شود
۱۱۳	ابن زیاد به عباس و برادرانش امان می‌دهد
۱۱۴	شب عاشورا
۱۱۵	حسین علیه السلام مهلت می‌خواهد
۱۱۶	سخنان امام علیه السلام در شب عاشورا
۱۱۷	پاسخ اهل بیت و یاران امام علیه السلام
۱۱۸	سند دیگری برای این روایت
۱۱۹	امام علیه السلام از شهادت می‌گوید و خواهر را صبوری می‌دهد
۱۲۰	شب مردان خدا
۱۲۱	روز عاشورا
۱۲۱	بشارت به شهادت
۱۲۲	دعای امام علیه السلام در روز عاشورا
۱۲۳	سخنرانی نخست امام علیه السلام
۱۲۵	سخنان زهیر بن قین
۱۲۶	توبه حرّ
۱۲۸	حرّ کوفیان را موعظه می‌کند
۱۲۹	سخنرانی دوم امام علیه السلام
۱۳۱	نفرین امام و استجاب آن
۱۳۲	یورش سپاه خلافت، به خیام امام حسین علیه السلام
۱۳۳	یورش جناح راست سپاه عمر سعد و...

۱۳۵	یورش جناح چپ و شهادت کلبی و همسر او.....
۱۳۵	یورش جناح راست و شهادت مسلم بن عوسجه.....
۱۳۶	یزید بن زیاد توبه گر تیر انداز.....
۱۳۷	شهادت چهار نفر در یک مکان.....
۱۳۷	شهادت بُریر.....
۱۳۸	شهادت عمرو بن قرظه انصاری.....
۱۳۹	مبارزه یزد بن سفیان و حرّ.....
۱۴۰	آتش زدن خیمه‌ها.....
۱۴۱	نماز خوف.....
۱۴۱	شهادت حبیب بن مظاهر.....
۱۴۳	شهادت سعید حنفی.....
۱۴۳	شهادت زهیر بن قین.....
۱۴۴	شهادت نافع بن هلال جملی.....
۱۴۶	دو نقاری جان بر کف.....
۱۴۷	و - بری و حنظله.....
۱۴۸	شهادت عاص و واذب.....
۱۴۹	فرار ضحاک مسروق.....
۱۵۰	شهادت دیگر.....
۱۵۰	۱ - عمرو بن خالد.....
۱۵۰	۲ - سعد بن حنظله.....
۱۵۱	۳ - عبد الرحمن بن عبد الله یزنی.....
۱۵۱	۴ - قره بن ابی قره.....
۱۵۱	۵ - عمرو بن مطاع.....
۱۵۲	۶ - جون غلام ابوذر.....
۱۵۳	۷ - انیس بن معقل.....
۱۵۳	۸ - حجاج بن مسروق.....
۱۵۳	۹ - جناده بن حرث.....
۱۵۴	۱۰ - عمرو بن جناده.....
۱۵۴	۱۱ - نوجوانی یتیم.....
۱۵۶	شهادت اهل بیت رسول الله ﷺ.....
۱۵۶	علی اکبر اوّلین شهید آل البيت.....
۱۵۸	عبد الله بن مسلم بن عقیل.....

جعفر بن عقیل بن ابی طالب.....	۱۵۹
عبد الرحمان بن عقیل بن ابی طالب.....	۱۵۹
محمد بن عبد الله بن جعفر.....	۱۶۰
عون بن عبد الله بن جعفر.....	۱۶۰
شهادت دو پسر امام حسن علیه السلام	۱۶۰
شهادت برادران امام حسین علیه السلام	۱۶۲
۱ - شهادت ابو بکر بن علی علیه السلام	۱۶۲
۲ - شهادت عمر بن علی علیه السلام	۱۶۳
۳ - عثمان بن علی علیه السلام	۱۶۳
۴ - جعفر بن علی علیه السلام	۱۶۳
۵ - عبد الله بن علی علیه السلام	۱۶۴
شهادت عباس بن علی علیه السلام	۱۶۵
شهادت کودکان اهل البیت علیهم السلام	۱۶۷
شهادت شیر خواره.....	۱۶۷
شهادت کودکی دیگر.....	۱۶۷
درگیری در مسیر قرات.....	۱۶۷
شهادت نوجوانی مضطرب.....	۱۶۸
شهادت نوجوان امام حسن علیه السلام	۱۶۸
شهادتگاه امام حسین علیه السلام	۱۶۹
یورش پیاده نظام به خیام آل رسول صلی الله علیه و آله	۱۷۰
آخرین نبرد امام علیه السلام	۱۷۰
فریاد زینب.....	۱۷۱
شهادت امام حسین علیه السلام	۱۷۱
آخرین شهید.....	۱۷۲
قاتل حسین علیه السلام جایزه می‌خواهد!.....	۱۷۳
جسد امام علیه السلام مورد تاخت و تاز قرار می‌گیرد.....	۱۷۳

- عزاداران حسین علیه السلام در مدینه ۱۷۴
- الف: نوحه‌گر اول «أم سلمه» زوجه رسول خدا ﷺ ۱۷۴
- ب - نوحه‌گر دوم «ابن عباس» ۱۷۴
- ج - نوحه‌گر سوم ۱۷۵
- وقایع پس از شهادت امام حسین ۱۷۶
- سرهای شهیدان میان قاتلان تقسیم می‌شود ۱۷۷
- خطبه زینب سلام الله علیها ۱۸۱
- خطبه فاطمه دخت حسین علیه السلام ۱۸۳
- خطبه أم کلثوم ۱۸۴
- آل البیت در دار الإمارة ۱۸۵
- خبر شهادت امام علیه السلام به مدینه می‌رسد ۱۸۹
- دفن اسناد شهدا ۱۹۰
- یزید از کشته شدن حسین با خبر می‌شود ۱۹۰
- اسیران اهل البیت را به ایگاه خلافت می‌برند ۱۹۱
- یزید و یزیدیان از سر آله بیت استقبال می‌کنند ۱۹۱
- خواسته أم کلثوم از شمر ۱۹۲
- عید شامیان ۱۹۲
- خواسته سکینه ۱۹۲
- ورود اسیران اهل البیت به پایتخت خلافت اسلامی ۱۹۳
- اسیران آل البیت در مجلس یزید ۱۹۴
- گفت و گوی امام سجاد علیه السلام با یزید ۱۹۵
- دانشمندی از یهود یزید را استیضاح می‌کند ۱۹۶
- مرد شامی عترت پیامبر را به کنیزی می‌طلبد ۱۹۶
- سر حسین علیه السلام فراروی خلیفه مسلمانان ۱۹۷
- خلیفه مسلمانان به اشعار ابن زبیری تمثیل می‌جوید ۱۹۸
- سخنان زینب علیه السلام در دار الخلافه ۱۹۹
- زن یزید تعجب و سوال می‌کند ۲۰۲
- سر حسین علیه السلام به مدینه فرستاده می‌شود ۲۰۳
- سخنان امام سجاد علیه السلام در مسجد دمشق ۲۰۴

۲۰۶	اقامه عزا در پایتخت خلیفه
۲۱۰	ورود اهل البیت به کربلا
۲۱۰	اقامه عزا بیرون مدینه
۲۱۲	ورود به مدینه
۲۱۷	۱ - عطاء و بخشش
۲۱۸	۲ - ندامت و سر درگمی
۲۲۲	نهضت مکه و مدینه
۲۲۷	هیئت نمایندگی مدینه نزد یزید
۲۲۸	نهضت صحابه و تابعین
۲۲۹	امام سجاد علیه السلام زنان و کودکان بنی امیه را پناه می‌دهد
۲۳۰	بنی امیه از یزید یاری خواستند
۲۳۱	دستورات خلیفه به فرمانده سپاهش
۲۳۱	سرود خلیفه مسلمانان
۲۳۲	سپاه خلیفه در مسیر مدینه و مکه
۲۳۵	سپاه خلافت حرم رسول خدا علیه السلام را صباح اعلام می‌کند
۲۳۶	بیعت گرفتن از مردم مدینه بر این که یزید خلیفه یزید باشند
۲۳۸	فرستادن سرها برای یزید
۲۳۹	در راه اطاعت خلیفه
۲۳۹	حرکت سپاه خلافت به سوی مکه و مناجات فرمانده آن در حال جاز
۲۴۸	پایان قیام حرمین و آغاز نهضت‌های دیگر
۲۴۹	نتیجه شهادت امام حسین علیه السلام

مقدمه:

«هر عمل عبادی را که انسان در راه خدا انجام می‌دهد باید دارای دو ویژگی باشد: اول معرفت که اگر معرفت نباشد نمی‌توان عمل را آن چنان که خداوند تبارک و تعالی دستور داده و مورد رضای اوست انجام داد. به اصطلاح فقها، عبادات توقیفی است، یعنی عبادت متوقف است که از جانب خدا و پیامبرش دستور آن رسیده باشد. آنچه را که ما خودمان عبادت فرض می‌کنیم، اگر از پیامبر نرسیده باشد، آن عبادت «بدعت» می‌شود و به جای آن که انسان را به خدا نزدیک کند از خدا دور می‌کند.

دوم آنچه که تفاضل اعمال با آن مشخص می‌شود اخلاص در عمل است. اگر عملی را با تمام شرایط انجام دادیم، آن همان که پیامبر از جانب خداوند دستور آورده بود، ولی در نیت قلبی آن اخلاص آمد، برسان عمل به جای آن که مقرب به خدا باشد، رضوان خدا در آن باشد، مبعوض خداوند است و انسان را از خدا دور می‌کند.

تفصیل این مطلب آن است که خداوند تبارک و تعالی دو نیرو در نفس انسان قرار داده است: یک نیروی هوای نفس است که هوای نفس نیز به دو بخش تقسیم می‌گردد: گاه منشأ هوای نفس، شهوت است، گاهی غضب. بالاخره داعی به فعل و عمل، هوای نفس است. نماز می‌خواند اما این نماز را می‌خواند برای آن که دیگران ببینند. گاهی صورت را می‌شوید برای این که خنک شود بعد هم به صورت وضو، دست را می‌شوید، پاها را مسح می‌کند. در برابر این نیرو، انسان نیروی عقل را دارد که انسان را وامی‌دارد پیروی از عقل کند و هوای نفس خودش را تابع رضای خدا یا تابع مصلحت خودش قرار دهد.

بنابراین دومین چیزی را که تفاضل اعمال با آن سنجیده می‌شود، اخلاص در راه خدا است. مثلاً ابلیس به مقام ربوبی و مقام آدم معرفت داشت، ولی هوای نفس داشت. گفت: «خلقتنی من نار و خلقته من طین».

همین عزاداری که ما به جا می‌آوریم، ائمه هم انجام می‌دادند، در خانه پرده می‌زدند و مرثیه‌خوان می‌آمد و مرثیه می‌خواند. عزاداری بر امام حسین علیه السلام قبل از

شهادت حضرت شروع شده است. انبیاء گذشته، این عمل عبادی را انجام داده‌اند تا پیامبر خاتم، مجلس عزاداری بر پا می‌کردند. روضه‌خوان حضرت رسول (ص)، جبرئیل بود. این عمل عبادی از قدیم بوده است و چقدر آثار داشته و دارد. آثار وضعی دارد، اقامه عزاداری اگر به نحو صحیح انجام شود که نحوه صحیح آن است که اولاً مجاهدت شود در این که اخبار صحیح خوانده شود و در اقامه عزاداری اعمالی انجام داده نشود که مورد رضای خدا نباشد، بر وفق دستورات شرع باشد، زنان با مردان به نام عزاداری آمیخته نشوند، یا بدن مرد را در دسته‌های سینه‌زنی، زن‌ها نبینند، مجاهدت شود که اخبار صحیح خوانده شود، خود این عمل قضا و بلا را دور می‌کند. خیلی ساده و بی‌آلایش، آن چنان که زمان پیغمبر (ص) و حضرت امیر (ع) بوده است. عمل از لحاظ معرفتش، صحت داشته باشد و برای رضای خدا باشد. این عملی است که پیامبران گذشته تا ائمه ما، تا بزرگان مکتب ما انجام داده‌اند.^۱

بنابراین افرادی بوده‌اند و هنوز هم هستند که خوش نداشته و ندارند که این حادثه عظیم «عاشورا» آن گونه که بوده است بیان شود.

عاشورا حادثه‌ای است که تاکنون بیشتر علمای شیعه درباره آن گفته‌اند و نوشته‌اند، اما هنوز هم این حادثه بزرگ آن گونه که باید و شاید، شناخته نشده است.

در این میان مقاتل بسیری از علمای بزرگ به رشته تحریر و زیور طبع آراسته گردیده که در نوع خود پاره‌ای از روایا و رویدادهای این برهه تاریخی، از خروج حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام از مدینه، شهادت آن حضرت در کربلا را بیان نموده‌اند.

از سویی دیگر عزاداری برای سرور و سالار شهیدان، که از برترین عبادات و اعظم قربات است باید به نحو شایسته و آن گونه که تحقق یافته است، صورت پذیرد.

کتاب حاضر بر گرفته از آثار علامه عسکری، به خصوص جلد سوم معالم المدرستین ایشان است که به این واقعه مهم و حوادث پس از این واقعه پرداخته، و خواسته است با استفاده از منابع دست اول مکتب خلفا زوایای پنهان این واقعه بزرگ را آشکار نماید. امید است که این کتاب مورد توجه جویندگان حقیقت و محققین ارجمند واقع شود.

موسسه علمی فرهنگی علامه عسکری

^۱ بر گرفته از سخنرانی علامه عسکری